

Ügyiratszám: NAIH-12068-7/2025

[REDACTED]
kamarai jogtanácsos

MOHU BUDAPEST Zrt.

Cégkapu útján

Tárgy: Felszólítás

Tisztelt [REDACTED]

[REDACTED] (a továbbiakban: Bejelentő) 2025. július 8-án bejelentéssel fordult a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), amelyben sérelmezte, hogy a [REDACTED] kamarai jogtanácsos ([REDACTED]) által képviselt MOHU BUDAPEST Zrt. (a továbbiakban: Társaság) a benyújtott közérdekű adatigénylését elutasította.

A Bejelentő 2025. május 14-én e-mailben a következő adatigénylést nyújtotta be a Társaság részére:

„Kérem, szíveskedjen elektronikus másolatban megküldeni részemre az alábbi információkat:

- az Állami Hulladékgazdálkodási Közfeladat ellátásával kapcsolatban a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási és intézményi résztevékenységekre, illetve az üzemeltetésükben lévő létesítményekre vonatkozóan a MOHU MOL Zrt.-vel kötött szerződéseket, valamint
- az Állami Hulladékgazdálkodási Közfeladat ellátásával kapcsolatban a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási és intézményi résztevékenységekre a koncesszori alvállalkozókkal kötött szerződéseket.”

I. A bejelentés

A Bejelentő tájékoztatta a Hatóságot, hogy a Társaság a közérdekű adatigénylését elutasította tekintettel arra, hogy az állami hulladékgazdálkodási közfeladatokat 2023. július 1. napjától az MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. (a továbbiakban: MOHU), mint koncessziós társaság látja el, a Társaság koncesszori alvállalkozóként vesz részt a teljesítésben. Erre tekintettel és a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. tv.(a továbbiakban: Ht.) 53/A. § (1)-(2) bekezdéseire figyelemmel a közérdekű adatigénylését a MOHU részére terjessze elő.

A Bejelentő megítélése szerint a közérdekű adatigénylése szorosan kapcsolódik a Társaság tevékenységéhez, aki az állami közfeladat ellátásában alvállalkozói minőségben vesz részt, ezért az igényelt adatok közérdekű adatnak minősülnek.

A Bejelentő álláspontja szerint a közérdekű adatigénylés elutasítása sérti a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alkotmányos jog gyakorlását.

A Bejelentő előadta, hogy az adatigénylés célja olyan információk megismerése volt, amelyek szoros kapcsolatban állnak az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásával.

A Bejelentő a köztulajdonban álló gazdasági társaságok esetében kifejtette, hogy ezen társaságok felett önkormányzati vagy állami tulajdonosi kontroll érvényesül, így az Alaptörvény 38. cikkén és az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) rendelkezésein alapuló vagyoni jogi, átláthatósági és funkcionális megközelítés alapján egyértelműen közfeladatot ellátó szervnek minősülnek. Hangsúlyozta, hogy e minősítés nem kizárólag a tulajdonosi befolyás miatt, de önmagában amiatt is fennállna, hogy az általuk végzett hulladékgazdálkodási tevékenység érdemben hozzájárul az állami közfeladat megvalósításához. Ezáltal a birtokukban lévő adatok közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatoknak tekintendők a (köz)tulajdonosi befolyás hiányában is. Ennek megfelelően rájuk az Infotv. hatálya kiterjed, így az adatigénylések teljesítésével kapcsolatos kötelezettségek őket is terhelik. Ennek ellenére a Társaság megtagadta az adatszolgáltatást, arra hivatkozással, hogy a hulladékgazdálkodási koncesszióért felelős cég a kizárólagos adatkezelő az állami hulladékgazdálkodási rendszerben.

A Bejelentő kifejtette továbbá, hogy a köztulajdonba lévő gazdasági társaságok vagyoni megközelítése az Alaptörvény 38. cikk (1) bekezdése szerint: az állam és a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyon. Ez alapján minden köztulajdonban működő gazdasági társaság a nemzeti vagyon körében gazdálkodik, azaz vagyoni szempontból is közfeladatot lát el, így az adatai közérdekűek, valamint a köztulajdonban álló gazdasági társaság közfeladatot lát el, így az általa kezelt adatok közérdekűnek minősülnek, függetlenül a konkrét szerződéses struktúrától. A köztulajdonban álló gazdasági társaságok nem tagadhatják meg az adatigénylés teljesítését pusztán arra hivatkozással, hogy az ellátott feladatokat egy koncesszori szerződés alapján végzik.

A magántulajdonban lévő, koncesszori alvállalkozóként a hulladékszállítási és -kezelési tevékenységek ellátásában részt vevő gazdasági társaságok tekintetében a Bejelentő kitért arra, hogy ezek a társaságok a közérdekű adatigénylésekre adott válaszaikban arra hivatkoztak, hogy nem tekinthetők közfeladatot ellátó szervnek, ezért álláspontjuk szerint nem kötelezhetők az Infotv. alapján adatszolgáltatásra. Ezen álláspontot azonban a Bejelentő vitatja, különösen arra figyelemmel, hogy tevékenységük — még alvállalkozói minőségükben is — szorosan kapcsolódik az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásához, és így a birtokukban lévő adatok közérdekű adatnak minősülnek. Ezek a gazdasági társaságok is, megítélése szerint, közfeladatot ellátó szervnek tekinthetők, amennyiben közreműködnek az állami közfeladat ellátásában, különösen, ha ezt jogszabályban rögzített koncessziós jogviszony keretében végzik. Az általuk kezelt adatok — a közfeladat ellátásához való szoros kapcsolódás miatt — közérdekű adatnak minősülnek, és az Infotv. hatálya rájuk is kiterjed.

Idézte, hogy az Infotv. 26. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a közfeladatot ellátó szerv köteles lehetővé tenni, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot erre irányuló igénye alapján bárki megismerhesse.

Értelmezése szerint mind a köztulajdonban álló, mind a magántulajdonban működő gazdasági társaság közfeladatot ellátó szervnek minősül, ha olyan tevékenységet végez, amely az állam vagy az önkormányzat törvényben meghatározott közfeladatához kapcsolódik.

Álláspontja szerint a köztulajdonban álló és a magántulajdonú gazdasági társaság közfeladatot lát el, amikor működteti a hulladékgazdálkodás infrastruktúráját és ellátja annak operatív részfeladatait. Ezáltal a birtokában lévő adatok a közfeladat ellátásához kapcsolódnak, és azok közzététele kötelező. Erre figyelemmel az Alaptörvény 38. cikkében

foglaltak is irányadók, amely szerint a nemzeti vagyon átlátható működtetése kiemelt alkotmányos követelmény.

A Bejelentő hivatkozott a Hatóság által közzétett Adatközlő Kisokosban szereplő szakmai tartalomra is, amely a feladatorientált és a vagyonszempontú megközelítést egyaránt elismeri az adatigénylések jogalapjaként: *„A jogszabályban meghatározott feladat vagy a közpénzzel gazdálkodás ténye alapozza meg azt, hogy az adatkezelő közfeladatot ellátó szerv [...] az átláthatósági kötelezettség alapja lehet:*

- *feladatorientált megközelítés, az adott szerv jogszabályban meghatározott közfeladatot lát el, az igényelt adat ehhez kapcsolódik;*
- *vagyonszempontú megközelítés, függetlenül attól, hogy jogszabály ír-e elő közfeladatot, önmagában az a tény, hogy a nemzeti vagyon valamely elemét kezeli vagy birtokolja, megalapozza a közfeladatot ellátó szervi minőséget, valamint a transzparencia követelményét.”*

E kettős szempontot az Alaptörvény is megerősíti, amelynek VI. cikk (3) bekezdése garantálja az információs szabadságot alapjogi szinten, míg a 38-39. cikkek a közvagyonnal való gazdálkodás átláthatóságát, mint közhatalmi működési elvet rögzítik.

A Bejelentő a közérdekű adat megismerhetősége körében rámutatott, hogy az Infotv. 3. § 5. pontja értelmében minden adat, ami közfeladat-ellátó tevékenységhez kapcsolódik — szerződések, vállalkozói szerződések — közérdekű adatként kezelendő, valamint a közérdekű adatszolgáltatás kötelezettségét önmagában megalapozza az a tény, hogy a szervezet közérdekű adatot birtokol, illetve az is, hogy a közfeladatot ellátó szervek értelemszerűen az adatokkal kapcsolatban állnak. Ez alapján, amely gazdasági társaság — akár magán-, akár köztulajdonban lévő — közfeladatot lát el, nem tagadhatja meg az adatkiadást a birtokában lévő információkra hivatkozva. A közérdekű adatkérés lényege, hogy az adatértékelés nem függ attól, hogy a kérelmezett adat birtokosa milyen tulajdoni háttérrel rendelkezik.

A Bejelentő hivatkozott a Hatóság több állásfoglalására, amely rögzíti, hogy a közérdekű adat birtoklása önmagában kötelezettséget ró az adat kiadására, mérlegelési lehetőség csak szűken, jogszabály által engedett kivételként áll fenn.

Az adatigénylés megtagadásának esetei körében a Bejelentő előadta, hogy az Infotv. 30. § (5) bekezdése szerint a megtagadás alapját szűkén kell értelmezni, és az igény kizárólag abban az esetben tagadható meg, ha a megtagadás alapjául szolgáló közérdek nagyobb súlyú, mint az adat megismeréséhez fűződő közérdek. Ennek alapján a közérdekű adat kiadását főszabály szerint teljesíteni kell, és csak kivételes esetben tagadható meg, a megtagadás indokát pedig minden esetben konkrét mérlegeléssel kell alátámasztani.

A Társaság hivatkozott arra, hogy az állami hulladékgazdálkodási közfeladatot egy hulladékgazdálkodási koncesszióért felelős cég (a MOHU) látja el, így az adatigénylést is csak ezen társaság teljesítheti. Erre tekintettel az alvállalkozóként közreműködő Társaság nem érzi magát érintettnek az adatigénylés teljesítése szempontjából.

Ezzel szemben a Bejelentő hangsúlyozni kívánja, hogy:

- A koncessziós rendszer bevezetése nem szüntette meg a közfeladatok ellátásában részt vevő más szervezetek Infotv. szerinti kötelezettségeit.
- A közérdekű adat jellege nem szűnik meg attól, hogy az adat más közfeladatot ellátó szerv (esetünkben alvállalkozó) birtokába került.
- Az Infotv. értelmében az is adatkezelőnek minősül, aki az adatot fizikailag őrzi, vagy más részére továbbítja.

Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése is rögzíti, hogy mindenkinek joga van a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. E jog ilyen módon nem függ attól, hogy az adatot az Állam maga kezeli vagy egy szerződéses partnere.

A Bejelentő álláspontja szerint a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alkotmányos jog gyakorlását sértő helyzet alakult ki. Ennek során a Társaság olyan tevékenység kapcsán tagadta meg az adatkiadást, amely szoros kapcsolatban áll az állam által ellátott hulladékgazdálkodási közfeladattal, illetve ezen közfeladat közvetlen végrehajtását jelenti.

A Bejelentő megítélése szerint a válaszadás megtagadása jogsértő, az átláthatóság elvének sérelmét, az állami és önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás ellenőrizhetőségének akadályozását és a közérdekű adat megismeréséhez való jog érdemi kiüresítését jelenti.

A Bejelentő kérte, hogy a Hatóság állapítsa meg, hogy az eljárás alá vont gazdasági társaság — a hulladékgazdálkodási tevékenységére, tulajdonosi szerkezetére és a birtokolt adatok jellegére tekintettel — az Infotv. hatálya alá tartozik, és köteles lett volna az adatigénylés érdemi megválaszolására.

Állapítsa meg a Hatóság, hogy a Társaság jogszerűtlenül járt el, amikor a közérdekű adatigénylést kifejezetten elutasította és valótlan indokokra hivatkozással tagadta meg az adatszolgáltatást.

Kötelezze a Hatóság a vizsgálati eljárás során megállapított kötelezettségszegésben érintett Társaságot arra, hogy az Infotv. előírásaival összhangban teljesítsék a Bejelentő közérdekű adatigénylését.

Az ügyben a Hatóság az Infotv. 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot folytatott le.

II. A Társaság válasza

A Hatóság a NAIH-12068-2/2025. ügyiratszámom iktatott megkeresésére a Társaság a következő választ küldte meg.

A Társaság nyilatkozott arról, hogy álláspontját továbbra is fenntartja abban a tekintetben, hogy a Társaság, mint koncesszori alvállalkozó nem minősül közérdekű adat kiadására kötelezettnek az alábbi indokok alapján.

A Bejelentő által megküldött közérdekű adatigénylés iránti kérelem az alábbi adatok kiadására irányult: a MOHU és a Társaság közötti koncesszori alvállalkozói szerződésekre, valamint - a Társaság és az általa igénybe vett koncesszori alvállalkozók között fennálló alvállalkozói szerződésekre.

A Társaság válaszában felhívta az Infotv. 1. §-át, 3. § 5. pontját, 3. § 6. pontját, 26. § (1) bekezdését, 26. § (3) bekezdését és a 27. § (3a) bekezdését.

Hivatkozott az Alkotmánybíróság 4/2022. (I. 22.) határozatára, amely szerint a közérdekű adat szolgáltatására kötelezettek körét az adatszolgáltató jogállása vagy tevékenysége (azaz, hogy a Társaság közfeladatot ellátó szervnek minősül-e), illetve magának az adatnak a milyensége (azaz közérdekű adatnak vagy közérdekből nyilvános adatnak tekintendők-e a Bejelentő által kért adatok) határozza meg.

Előadta, hogy az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése kimondja, hogy a közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatok. Utóbbit egészíti ki, illetve konkretizálja a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) 7. § (1) bekezdése, amelynek értelmében a nemzeti vagyon alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása, továbbá az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Ávtv.) 5. § (1) bekezdése, amikor is kimondja, hogy az állami vagyonnal gazdálkodó vagy azzal rendelkező szerv vagy személy az Infotv. szerinti közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek minősül. Ezeken felül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 3/A. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a közfeladat egy jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat. Mindezek alapján közfeladatot ellátó – és ezáltal közérdekű adatot kezelő – szervnek kell tekinteni azt a szervet,

amely jogszabályban kifejezetten meghatározott feladatot lát el, illetve azt, amelyik állami vagyonnal, vagyis közpénzzel gazdálkodik.

A Ht. 53/A. § (1) bekezdése kimondja, hogy az állami hulladékgazdálkodási közfeladat gyakorlásának jogát az állam kizárólag egységesen, egy eljárásban, egy és ugyanazon koncesszor részére a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény (a továbbiakban: Konctv.), a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) és e törvény rendelkezéseinek megfelelően megkötött koncessziós szerződéssel meghatározott időre átengedheti. A Ht. 53/A. § (2)-(3) bekezdése szerint az (1) bekezdés szerinti koncessziós szerződéssel átengedett jog tovább nem ruházható, továbbá, ha az állam az (1) bekezdésben biztosított jogának gyakorlását koncessziós szerződéssel átengedi, az e körbe tartozó hulladékgazdálkodási résztvevőkenységek kizárólag a koncessziós szerződés rendelkezései által biztosított koncessziós jog alapján és az e törvényben meghatározottak szerint végezhetők.

A fentiekre figyelemmel 2023. július 1. napjától a Magyar Állam az állami hulladékgazdálkodási közfeladat gyakorlásának jogát a MOL Nyrt., mint Koncesszor részére engedte át, amely az állami hulladékgazdálkodási közfeladatot a Konctv. 20. § (1) bekezdése szerint alapított MOHU, mint koncessziós társaság útján látja el. A Társaság a Ht. 53/A. § (2) bekezdésére figyelemmel, a 2. § (1) bekezdés 36g. pontja szerinti koncesszori alvállalkozóként vesz részt a teljesítésben, azaz a Társaság az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásában történő közreműködés tárgyában a koncessziós társasággal áll jogviszonyban, amely feladatellátáshoz további alvállalkozókat vesz(het) igénybe.

A közérdekű adatszolgáltatásra kötelezettek körét bővíti – az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésére tekintettel – az Infotv. 26. § (3) bekezdése, illetve 27. § (3) és (3a) bekezdése, amelyek szervtípustól függetlenül előírják a közpénzzel gazdálkodó, illetve abból részesülő természetes és jogi személyek, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek elszámolási kötelezettségét. Az állami hulladékgazdálkodási közfeladatok ellátása körében az államháztartás alrendszerével, a Magyar Állam, valamint a MOL Nyrt. által megkötött koncessziós szerződéssel a MOHU, mint koncessziós társaság került kapcsolatba. A Társaság azonban ebben a rendszerben a MOHU-val áll alvállalkozói jogviszonyban.

A Társaság rámutatott, hogy a Kúria Pfv. 21.250/2019/6. számú ítéletében kimondta, hogy az államháztartás valamely alrendszerével szerződést kötő vállalkozónak a saját alvállalkozóival kötött szerződése nem minősülnek közérdekből nyilvános adatnak még akkor sem, ha az adatmegismerési igénnyel érintett beruházás, finanszírozás közpénzből történik. A Pfv. 21.057/2019/5. számú ítélete is megerősítette, hogy az Európai Unió pénzügyi forrásból megvalósuló beruházás esetében az államháztartás alrendszerével szerződést kötő vállalkozás ezen szerződése közérdekű adatnak minősül, de az általa saját alvállalkozóival, anyag szállítóival kötött szerződések már nem minősülnek közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatnak. Ezenfelül a Kúria Pfv. 20.904/2021/5. ítéletében kimondta azt is, hogy a közérdekből nyilvános adatok megítélésénél annak kell jelentőséget tulajdonítani, hogy a szerződéses kapcsolatoknak mely szintjére terjed ki az adatszolgáltatási kötelezettség: az alperesnek az államháztartás alrendszerébe tartozó személlyel való kapcsolata az alperes által a szerződéses teljesítés érdekében kötött szerződésekre kiterjesztően nem alkalmazható, még akkor sem, ha az államháztartás alrendszerébe tartozó személy részben vagy egészben a kifizetést európai uniós forrásból teljesítheti. Ezt arra tekintettel is alátámasztottnak látta a Kúria, hogy hiába merül fel közpénzfelhasználás az adatkiadásra kötelezettek oldalán, a saját alvállalkozóikkal, szállítóival kötött szerződéseket saját vagyonukkal gazdálkodva, saját kockázatukra kötik, amelyre tekintettel az így keletkezett adatok, és a közpénz felhasználása közötti kapcsolat túlságosan távoli ahhoz, hogy ezen adatok közérdekből nyilvános adatok legyenek.

A Társaság megítélése szerint a Bejelentő által kért adatok nem minősülnek közérdekű adatnak és közérdekből nyilvános adatnak, mivel

Társaság nem minősül közfeladat ellátásra kötelezett szervnek (Infotv. 26. § (1) bekezdése),
- nem létesített az államháztartás alrendszerébe tartozó valamely személlyel pénzügyi vagy üzleti kapcsolatot (Infotv. 27. § (3a) bekezdése),
- a kért adat nem olyan adat, ami a központi és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai uniós támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezménnyel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos, illetve annak megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből nem rendeli el (Infotv. 27. § (3) bekezdés).

A Társaság véleménye szerint a fenti jogi és ténybeli indokok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a Társaság jogosan tagadta meg a Bejelentő közérdekű adatigénylésre irányuló kérelmét figyelemmel arra, hogy

- nem az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásának kötelezettje,
- állami vagyont nem kezel és közpénzekkel sem gazdálkodik, ezáltal nem minősül az Infotv. 3. § 5. pontjában foglalt közfeladatot ellátó szervnek;
- a Társaság és a MOHU közötti, valamint a további koncesszori alvállalkozók közötti alvállalkozói szerződések nem minősülnek Infotv. 26. § (3) bekezdése, valamint 27. § (3) és (3a) bekezdése szerinti közérdekű adatnak, illetve közérdekből nyilvános adatnak.

Mindezekre tekintettel a Társaság érvelése szerint, mint koncesszori alvállalkozót sem az Infotv. 26. § (1) bekezdése szerinti, sem a 26. § (3) bekezdése, továbbá 27. § (3) és (3a) bekezdései szerinti közérdekű adatszolgáltatási kötelezettség nem terheli.

A Társaság kérte, hogy a Hatóság elsődlegesen az Infotv. 53. § (5) bekezdés a) pontja alapján arra hivatkozással a vizsgálatot szüntesse meg, hogy az Infotv. 53. § (3) bekezdés h) pontja alapján a bejelentés tárgya nem tartozik a Hatóság hatáskörébe, figyelemmel arra, hogy a bejelentésnek tárgyát képező adatok nem minősülnek közérdekű és/vagy közérdekből nyilvános adatoknak, így azok megismerése, valamint az ezzel kapcsolatos jogok érvényesülésének ellenőrzése nem tartozik a Hatóság hatáskörébe (Infotv. 38. § (2) bekezdés). Amennyiben a Hatóság mégis úgy értékeli, hogy a bejelentés a hatáskörébe tartozik, úgy a vizsgálati eljárást az Infotv. 53. § (5) bekezdés a) pontja alapján arra tekintettel szüntesse meg, hogy az Infotv. 53. § (3) bekezdés c) pontja alapján a Bejelentő bejelentése nyilvánvalóan alaptalan. Amennyiben a Hatóság úgy ítéli meg, hogy a fenti indokokra tekintettel a vizsgálati eljárás nem szüntethető meg, úgy a Társaság kéri harmadlagosan, hogy a Hatóság az Infotv. 55. § (1) bekezdése alapján állapítsa meg, miszerint jogsérelem nem következett be és a vizsgálatot zárja le.

III. A Hatóság álláspontja

1. Közérdekű és közérdekből nyilvános adat megismeréséhez fűződő jog

Magyarország Alaptörvénye VI. cikk (3) bekezdése értelmében mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

Az Infotv. 1. §-a szerint a törvény célja a hatálya alá tartozó tárgykörökben az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy a természetes személyek magánszféráját az adatkezelők tiszteletben tartsák, valamint a közügyek átláthatósága a közérdekű, és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon.

Az Infotv. 3. § 5. pontja szerint közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy azt átvevő szerv,

szervezet vagy személy (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

Az Infotv. 3. § 6. pontja szerint közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

Az Infotv. 26. § (1) bekezdése ezzel összhangban kimondja, hogy az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot – az e törvényben meghatározott kivételekkel – erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.

Az Infotv. 32. §-a értelmében minden közfeladatot ellátó szerv köteles a feladatkörébe tartozó ügyekben – így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan – elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.

2. Közfeladat, kötelezően igénybe veendő szolgáltatás

A közfeladat ellátó jelleg meghatározásával összefüggésben alapvetően két megközelítés érvényesül a hazai jogrendszerben a feladatalapú és a vagyonalapú. A feladatorientált meghatározás az adott szerv vagy személy által ellátott funkciókat veszi figyelembe. Ebben az esetben kérdésként az merül fel, hogy létezik-e állami, önkormányzati vagy egyéb jogszabályban meghatározott feladat, amelyet az adott szerv lát el.

A feladatorientált megközelítés kiindulópontja a közfeladat meghatározása. Ilyennek minősül minden olyan tevékenység, amelyet *„egyébként az államnak vagy a helyi önkormányzatnak kellene megvalósítania”*.(16/1998. (V. 8.) AB határozat)

Általánosságban elmondható, hogy a közigazgatás két alrendszeréhez, azaz az államigazgatás és az önkormányzati igazgatás körébe tartozó szervek, továbbá a jogszabály által létrehozott, valamint a jogszabályban meghatározott feladatkörrel rendelkező szervek, személyek vonatkozásában a közfeladatot ellátó jelleg nem vitatható. Emellett számos példát találhatunk a jogrendszerünkben az „atipikus” közfeladatot ellátó szervekre is.

Az állam által ellátandó közfeladatok közé mindenekeelőtt az Alaptörvényben, valamint az abban foglaltakkal összefüggésben megalkotott jogszabályokban az állam, annak szervei és hatóságai számára kijelölt hatáskörök tartoznak.¹

A Fővárosi Ítéltábla ugyanakkor kimondta, hogy *„a közfeladat fogalma, tartalma szélesebb annál, mint amit jogszabály szigorúan vett állami vagy helyi önkormányzati feladatként meghatároz. Annak van jelentősége, hogy az adott feladat, amit az érintett szerv ellát, közcélúnak tekinthető-e.”*(2.Pf.20.429/2007/3.)

¹ Révész Balázs – Buzás Péter: Átláthatóság a közpénzügyekben 11.o.

Az állami hulladékgazdálkodás, azaz a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás országos szintű megszervezése a Ht. 2. § 27b. pontja alapján közfeladat.

Az állami hulladékgazdálkodással kapcsolatos közfeladat állami feladat, amelynek gyakorlását az állam koncesszióba adta, azaz az állam a Ht. 53/A. § alapján az állami hulladékgazdálkodási közfeladat gyakorlásának jogát koncessziós szerződéssel a MOL Nyrt. (a továbbiakban: Koncesszor) részére átengedte, azzal, hogy a Ht. 53/A. § (2) bekezdése alapján e szerződéssel átengedett jog a Koncesszor részéről tovább nem ruházható.

A Koncesszor ezt a tevékenységet e közfeladat ellátása céljából alapított MOHU, mint Koncessziós Társaság bevonásával látja el.

A Ht. 53/A. § (4a) bekezdése értelmében a hulladékgazdálkodási koncessziós jogosultság egyben a Koncesszor, és a Koncessziós Társaság (MOHU) számára kötelezettséget jelent a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztvétekenység és a hulladékgazdálkodási intézményi résztvétekenység ellátására, míg a (7) bekezdés alapján az állami hulladékgazdálkodási közfeladat körébe tartozó tevékenység a Koncessziós Szerződés hatálybalépését követően kizárólag a Koncesszor, illetve MOHU, valamint a koncesszori alvállalkozói nyilvántartásba felvett alvállalkozó által végezhető.

A Konctv. 22. §-a alapján a Koncessziós Társaság (MOHU) a koncesszió-köteles tevékenységen kívül kizárólag azzal szervesen összefüggő tevékenységek gyakorlására jogosult, azaz a MOL Nyrt. tulajdonában álló MOHU az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásán kívüli, ahhoz nem kapcsolódó más tevékenységet nem láthat el, tehát a vele szerződést kötő fél is állami hulladékgazdálkodási közfeladatot láthat el.

A fenti rendelkezésekből következik, hogy a Társaság, mint koncesszori alvállalkozó, közfeladatot lát el, és a kiadni kért adatok a közfeladatának (állami hulladékgazdálkodás) ellátásával összefüggésben keletkeztek, azok közérdekű adatnak minősülnek.

Az Infotv. 26. § (3) bekezdése szerint, ha törvény másként nem rendelkezik, **közérdekből nyilvános adat** a jogszabály vagy állami, illetőleg helyi önkormányzati szervvel kötött **szerződés alapján kötelezően igénybe veendő vagy más módon ki nem elégíthető szolgáltatást nyújtó szervek vagy személyek kezelésében lévő, e tevékenységükre vonatkozó, személyes adatnak nem minősülő adat.**

A fenti rendelkezés alapján a kötelezően igénybe veendő vagy más módon ki nem elégíthető szolgáltatást nyújtó szervek vagy személyek **közfeladatot látnak el.**

A Ht. vonatkozó rendelkezései és a Koncesszori Szerződés alapján **a hulladékgazdálkodási feladatok ellátása kötelező közszolgáltatás.**

A kötelezően igénybe veendő vagy más módon ki nem elégíthető szolgáltatást nyújtó szervek vagy személyek az **e tevékenységükre vonatkozó, személyes adatnak nem minősülő adat tekintetében kötelesek az adatigényléseket teljesíteni.**

Az Alkotmánybíróság a 3026/2015. (II. 9.) határozatában rögzítette: „Az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdéséből – különösen annak utolsó mondatából – tehát egyértelműen következik, hogy **a közérdekű adatszolgáltatás kötelezettsége nem függvénye annak, hogy közérdekű adatot birtokló szervezet milyen szervtípusba tartozik, milyen tulajdonban van, milyen tevékenységet folytat, a közérdekű adatszolgáltatásra irányuló kötelezettséget önmagában megteremti az a tény, hogy a szervezet közérdekű adatot birtokol.**”

A Kúria elvi élel leszögezte, hogy „a közérdekű adat kiadása iránt indított perben közérdekű adat kiadása iránti igényt elő lehet terjeszteni minden olyan közfeladatot ellátó szervezettel szemben, amely a kért adatokat birtokolja, azokat ténylegesen kezeli, függetlenül attól, hogy azt konkrétan kinek az érdekében végzi. Közérdekű adat kiadása megtagadásának okait az Infotv. 31. § (2) bekezdése alapján az adatkezelő köteles bizonyítani. Amennyiben az igényelt adatok beazonosíthatóak, az adatkezelő rendelkezésére állnak és közérdekű adat (közérdekből nyilvános adat) jellegük megállapítható, valamint nem áll fenn az Infotv. 27. §-ában szabályozott, az adatkiadást korlátozó ok, a közfeladatot ellátó szerv az igényelt adat kiadására köteles akkor is, ha az érintett tevékenységének nincs közvetlen közpénzvonzata.” Nem az adatkezelő szubjektív értékelésétől függ az, hogy a kért adatok közadatnak tekinthetők-e vagy sem. A kérdést azt dönti el, hogy a kiadni kért adatok hozzájárulnak-e a közfeladatot ellátó szerv átláthatóságának előmozdításához.

A kért adatok közadat jellegének nem egyetlen lehetséges ismérve az, hogy azok nyomán pénzmozgás történjen vagy érintse a költségvetést. Figyelembe kell venni a döntési folyamatokat, azok értékelését, a szakmai megítélését, a közérdekű adat definícióját. (Pfv. 20.631/2025/4)

Az Infotv. 26. § (1) bekezdése az adatkiadásra kötelezetti kört a közfeladat tényleges ellátásához köti. Az Infotv. 1. §-ában meghatározott cél – a közügyek átláthatósága – a közfeladat ellátásával értelmezhető. A Társaság a hulladékgazdálkodási tevékenység ellátására meghatározott követelmények biztosításával látja el a közfeladatát az erre vonatkozó szerződésben meghatározott időponttól.

A Hatóság részére megküldött dokumentumok alapján megállapítható, hogy a Társaság ténylegesen, koncesszori alvállalkozóként a szükséges engedélyek birtokában látja el a hulladékgazdálkodási közfeladatot, amely kötelezően igénybe veendő szolgáltatás. Ebből következik, hogy a Társaság közfeladatot ellátó szerv, a kiadni kért adatok a közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkeztek, amelyek nem vitatottan kezeli, azokat birtokolja.

Az információszabadság biztosítása teszi lehetővé az állami hulladékgazdálkodás 35 éves koncesszió útján való magánkézbe adása esetében azt, hogy a társadalom a közfeladat ellátását érintően olyan információkhoz is hozzájusson, amelyeket esetleg proaktív módon korábban nem tettek közzé. A transzparencia, a közérdekű adatok megismerhetősége hozzájárul a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlásához, a közügyek átláthatóságához. (Fővárosi Törvényszék 39.P.20.704/2023/10 [50])

A Hatóság felhívja a Társaság figyelmét arra, hogy annak a szervezetnek vagy személynek, aki közfeladatot ellátó szervezettel köt szerződést, számolnia kell azzal, hogy a szerződés adatai nyilvánosak lehetnek, azaz az átláthatóság alaptörvényi követelményére figyelemmel nagyobb nyilvánossággal kell számolnia a jogviszonnyal összefüggő adatokra vonatkozóan. Erre tekintettel a kiadni kért közérdekű adatok nyilvánossága a szerződő partnerek érdekeire figyelemmel sem korlátozható. (BDT2019. 4073.)

Az állami közfeladat ellátásával kapcsolatos, nyilvánosság előtti transzparencia körébe beletartozik az, hogy a közfeladatot ellátó szerv mely alvállalkozókat és milyen feltételekkel vett igénybe, a bírói gyakorlat alapján pedig a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog érvényesülése érdekében nem tekinthető az Alaptörvénnyel összhangban állónak az olyan korlátozás, amely egy adatot vagy egy egész dokumentumot végérvényesen elvon a nyilvánosság elől, illetve amely egy dokumentumot annak tartalmától függetlenül, teljes egészében nyilvánosságkorlátozás alá helyez. {21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [46]; 6/2016. (III. 11.) AB határozat, Indokolás [37]; Kúria Pfv.IV.21.535/2015/6.}

3. A közfeladat vagyonalapú megközelítése

A vagyonalapú megközelítés a közpénzek felhasználására, a közvagyonnal való gazdálkodás tényére helyezi a hangsúlyt, az információs szabadsággal kapcsolatos kötelezettségek önmagukban abból a tényből erednek, hogy egy szerv az említett javakat hasznosítja.

A Társaság által előadottak e megközelítés köré csoportosulnak, amikor érveként

- az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése,
- az Nvtv. 7. § (1) bekezdése,
- Ávtv. 5. § (1) bekezdése,
- Áht. 3/A. § (1) bekezdése rendelkezéseire hivatkozik, és megállapítja, hogy „...*állami vagyont nem kezel és közpénzzel sem gazdálkodik, ezáltal nem minősül az Infotv. 3. § 5. pontjában foglalt közfeladatot ellátó szervnek*”.

A Társaság cégtörténete szerint² a MOL Nyrt. és BKM Nonprofit Zrt. (tulajdonos: Budapest Főváros Önkormányzata) 50%-50%-os részesedéssel közös tulajdonban lévő gazdasági társaságként hozta létre a Társaságot.

A tulajdonosi szerkezetből következik, hogy a Társaság 50 %-ban önkormányzati tulajdonban áll (tekintettel arra, hogy az 50%-os tulajdonrészt birtokló BKM Nonprofit Zrt. tulajdonosa Budapest Főváros Önkormányzata), ebből kifolyólag nem kizárólagosan a közfeladat ellátásának ténye alapozza meg az igényelt közérdekű, közérdekből nyilvános adat kiadási kötelezettséget, hanem az, hogy a Társaság – ha fele részben is - önkormányzati tulajdonban van, ezáltal nemzeti vagyonnal gazdálkodik, ezért az erre vonatkozó adatok az Alaptörvény, illetve az Nvtv. rendelkezései alapján is kiadandó adatnak minősülnek.

A Hatóság megjegyzi, hogy az Infotv. 27. § (3)-(3a) bekezdés alá tartozó közpénzügyi kapcsolatokba tartoznak többek között a koncessziók és a nemzeti vagyon hasznosítása is.

IV. A vizsgálat eredménye

A Hatóság a - fentiek alapján - megállapította, hogy a Társaság megsértette a Bejelentő közérdekű, közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez fűződő jogát azzal, hogy a Bejelentő adatigénylését elutasította azzal az indokkal, hogy nem minősül közfeladatot ellátó szervnek, a Bejelentő által igényelt adatok nem közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatok, amelynek következtében a Társaságot közérdekű adatszolgáltatási kötelezettség nem terheli, ezért a Hatóság az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján

felszólítja,

hogy a Bejelentő részére – a fent kifejtetteket figyelembe véve – haladéktalanul küldje meg az igényelt közérdekű, közérdekből nyilvános adatokat.

Tájékoztatam, hogy az Infotv. 56. § (2) bekezdése szerint az adatkezelő – egyetértése esetén – haladéktalanul megteszi az (1) bekezdés szerinti felszólításban megjelölt szükséges intézkedéseket, és a megtett intézkedéseiről, illetve – egyet nem értése esetén – álláspontjáról a felszólítás kézhezvételétől számított **harminc napon belül** írásban tájékoztatja a Hatóságot.

² <https://mohubudapest.hu/cegtortenet>

Tájékoztatom, hogy ha a felszólítás alapján a jogsérelem orvoslására nem került sor, a Hatóság az Infotv. 56. § (2) bekezdése szerinti tájékoztatási határidő lejártát követő harminc napon belül dönt a szükséges további intézkedések megtételéről.

Budapest, elektronikus aláírás és időbélyeg szerint

Üdvözlettel:

Dr. habil. Péterfalvi Attila
elnök, c. egyetemi tanár